

Годишен извештај за работењето за деловната 2023 година

*Акционерско друштво за осигурување
ВИНЕР ЛАЈФ – Виена Иншуренс Груп Скопје*

ЧЛЕНКА НА VIENNA INSURANCE GROUP

»» **Како групација сакаме дополнително да ја прошириме нашата водечка пазарна позиција во Централна и Источна Европа, потпирајќи се на докажаната соработка и меѓусебна поддршка во рамките на Групацијата. Во исто време, ја следиме целта да останеме сигурен и цврст партнер за нашите инвеститори** ««

Vienna Insurance Group (VIG), со седиште во Виена, е водечка осигурителна групација низ Централна и Источна Европа (ЦИЕ). Повеќе од 50 осигурителни компании и пензиски фондови во 30 земји формираат групација со долготрајна традиција, силни брендови и блиски односи со клиентите. Околу 29.000 вработени во ВИГ се грижат за секојдневните потреби на околу 28 милиони клиенти.

ОД ПРВИОТ ПРИДВИЖУВАЧ ДО ЛИДЕР НА ПАЗАРОТ ВО ЦИЕ

ВИГ беше една од првите европски осигурителни групи што се прошири на пазарите во регионот на ЦИЕ по падот на Железната завеса во 1989 година. Чекор по чекор, Групацијата се етаблира на новите пазари и стана број еден во регионот. Виена Иншуренс Груп и дава важност на Централна и Источна Европа како свој домашен пазар и гради долгорочна стратегија на пазарите каде што е застапена. Повеќе од половина од вкупниот обем на бизнис и профит се генерирани во овој регион.

СТРУЧНОСТ НАДГРАДЕНА СО ЛОКАЛНА ОДГОВОРНОСТ

Vienna Insurance Group е синоним за стабилност и стручност во обезбедувањето на финансиска заштита од ризици на своите клиенти. Големо значење и се додава на воспоставената политика на регионално етаблирани брендови и локално претприемништво. На крајот, успехот на Групацијата и блискоста со клиентите, се насочени кон создавање на силни брендови и разбирање регион.

ВИГ следи долгорочна деловна стратегија на своите пазари која е фокусирана на одржлива профитабилност и континуиран раст на заработката.

СИЛНИ ФИНАНСИИ И КРЕДИТЕН РЕЈТИНГ

Виена Иншуренс Груп доби оценка A+ со стабилна перспектива од меѓународно признатата рејтинг агенција Standard & Poor's. Акциите на ВИГ котираат на берзите во Виена, Прага и Будимпешта. Wiener Städtische Versicherungsverein – стабилен основен акционер со долгорочен фокус – поседува 72% од акциите на VIG. Останатите акции се во слободен промет.

Содржина

Профил на компанијата	4
Општо економско окружување во кои работи компанијата (извори: НБРМ, Државен завод за статистика, Светска банка)	5
Деловната политика и целите на Друштвото	8
Опис на работењето по одделни класи на осигурување	9
Главни категории приходи и расходи на Друштвото	9
Структура на средствата и обврските во билансот на состојба по категории	13
Управување со ризици	19
Опис на претходниот и идниот развој на компанијата, активности во областа на истражување и развој	24
Други податоци релевантни за работењето на Друштвото	25
Правни и финансиски податоци на друштвото со матичната компанија Правни и економски податоци на друштвото со неговата матична компанија	26
Информации за членовите на органот на управување, органот на надзор на друштвото и назначување на независен ревизор	29
Правен статус и седиште на друштвото за осигурување и листа на класи на осигурување видови договори за осигурување	30

Профил на компанијата

Ние се залагаме за стабилност и компетентност во областа на заштита од ризик. Го користиме нашето искуство, знаење и разновидност за да се приближиме до нашите клиенти. Сметаме дека е наша одговорност да ги заштитиме вредностите кои се важни за нашите клиенти.

- Им помагаме на нашите клиенти да ја подобрат својата финансиска стабилност и да се заштитат од специфични ризици.
- Различноста ја гледаме како една од нашите силни страни и го споделуваме нашето искуство и знаење во рамките на Групацјата.
- Ја надградуваме нашата водечка позиција со помош на нашата култура водена од перформансите.
- Се фокусираме на локалните барања на клиентите и уникатните регионални карактеристики.
- Се потпираме на локалното раководство за ефикасно да профитираме од можностите на пазарот.
- Ние управуваме со ризиците и ресурсите внимателно и одржливо.
- Ги одржуваме нашите ветувања за доброто на нашите клиенти, акционери и на општеството.

Општото економско опкружување во кое работи друштвото

(извори: НБРМ, Државниот завод за статистика, Светска Банка)

Проекциите на меѓународните организации, направени кон крајот на 2023 година упатуваат на малку поповолни изгледи за глобалниот економски раст на краток рок, при нагорна ревизија на оцената за 2023 година, во услови на поповолни остварувања од очекувањата и непроменета оцена за 2024 година, додека проекцијата за 2025 година е коригирана малку надолу.

Ризиците околу глобалниот раст се претежно надолни и се поврзани пред сè со зголемените геополитички тензии (воениот конфликт на Блискиот Исток и војната во Украина), со можен неповолен ефект врз цените на енергентите. Останатите ризици се однесуваат на евентуално задржување на инфлацијата на повисоко ниво подолго време, зголемениот финансиски стрес заради високите каматни стапки, послабиот раст на Кина во однос на очекувањата, натамошните трговски фрагментации и ризиците поврзани со климатските промени.

Монетарната политика во РСМ. Одговорноста за осмислување и спроведување на монетарната политика е во надлежност на Народната банка на Република Северна Македонија како централна банка. Во овој контекст, одржувањето на ценовната стабилност е основната цел на Народната банка, а неспорно е дека ценовната стабилност создава најповолен макроекономски амбиент за долгорочно одржлив економски развој.

Инфлацијата во Република Северна Македонија се мереше преку индексот на цените на мало – заклучно со 1999 година, а од 2000 година таа се следи преку индексот на трошоците на животот. За остварување на ценовна стабилност и контрола на инфлацијата, Народната банка утврди посредна цел на монетарната политика: одржувањето на стабилноста на девизниот курс. Главен механизам за постигнување на девизна стабилност беше врзувањето (целене) на номиналниот девизен курс на денарот во однос на германската марка (од 1995г), а од јануари 2002 година па наваму, во однос на еврото.

Во услови кога монетарната политика е насочена кон одржување на стабилноста на девизниот курс на денарот, каматните стапки и понудата на пари се користат како механизми за остварувањето на таа цел. Преку својата каматна политика Народната банка упатува монетарни сигнали до банките и на тој начин настојува да влијае врз висината на нивните активни и пасивни каматни стапки, а со тоа посредно се влијае на економско-финансиското опкружување на целото стопанство. Основната каматна стапка на Народната банка беше зголемена во три наврати во 2023г, достигнувајќи го нивото од 4,75% на крајот на годината. Во февруари 2024г. основната каматна стапка, односно референтна стапка на благајнички записи изнесува 6.30%. Затегнувањето на монетарната политика има за цел да ги стабилизира инфлациските очекувања и да ги намали ценовните притисоци, предизвикани од надворешни шокови, коишто се присутни подолг период.

Со оглед на монетарната стратегија на стабилен девизен курс на денарот во однос на еврото, промените во домашната монетарна политика ги одразуваат и промените во монетарната политика на Европската централна банка. Во текот на овој период беа донесени и дополнителни системски мерки, заради понатамошно јакнење на отпорноста на банкарскиот систем.

Во однос на глобалниот економски амбиент, очигледно е дека војните во Украина и на Блискиот Исток, ефектите од енергетската криза, инфлацијата, и трговските тензии ќе бидат актуелни прашања и во 2024 година, коишто значително ќе влијаат на глобалната економија. Воедно, соочени со глобална инфлација којашто достигна повеќедецениски максимум во 2023, централните банки низ светот се насочија кон зголемување на каматните стапки, со што се заострија финансиските услови и се зголемија трошоците за задолжување. Во 2024 се очекува овој тренд на зголемување на каматните стапки да се намали, во зависност од постигнатите ефекти за стабилизација на инфлацијата

Бруто домашен производ. Според проценетите податоци на Државниот завод за статистика, стапката на раст на бруто-домашниот производ (БДП) во третото тримесечје од 2023 година е 1.2%, споредено со истиот квартал претходната година. Во третото тримесечје од 2023 година, поголем пораст е забележан во секторите: Финансиски дејности и дејности на осигурување од 6.6 % и дејности во врска со недвижен имот од 5.6%. Финалната потрошувачка на домаќинствата вклучувајќи ги непрофитните институции кои им служат на домаќинствата, во третото тримесечје од 2023 година, номинално расте за 9.1%. Во истиот период, извозот на стоки и на услуги номинално е намален за 2.7%, а увозот на стоки и на услуги забележа намалување во номинален износ од 9.1%.

Иако енергетската криза беше донекаде стабилизирана во 2023г., горните податоци посочуваат на континуирано влијание на неповолните ефекти од војната во Украина врз цените и снабдувањето, како и при изразена променливост и неизвесност на надворешните економски и финансиски услови.

Стапката на инфлација во Република Северна Македонија, поточно индексот на трошоци на живот (Consumer price index), според Заводот за статистика на РСМ, во 2023 година просечната годишна стапка на инфлација изнесува 9.4%. За споредба, во 2022 година годишната стапка на инфлација изнесуваше 14,2%. Овој процент е уште поголем кога станува збор за храна и безалкохолни пијалоци и изнесува 11.7% на годишно ниво во 2023. Се оценува дека ценовните притисоци и натаму главно се должат на фактори на страната на понудата, без поголеми притисоци од побарувачката. Неизвесноста од движењето на светските цени на примарните производи и нивното влијание врз домашните цени и понатаму е нагласена, а општите состојби сеуште се поврзуваат со војната во Украина и нејзините економски последици. Според оценки на институциите во земјата, се очекува тренд на стабилизирање на инфлацијата помеѓу 3.5-4% на годишно ниво во 2024 година.

Трговска размена. Според претходните податоци на Државниот завод за статистика, вкупната вредност на извозот на стоки од Република Северна Македонија, во периодот јануари – декември 2023 година, изнесува 512 368 615 илјади денари и бележи пораст од 0.2 % во однос на истиот период од претходната година. Вредноста на увезената стока, во периодот јануари – декември 2023 година, изнесува 686 299 500 илјади денари, што е за 8.1 % помалку во споредба со истиот период од претходната година. Трговскиот дефицит, за 2023 година, изнесува 173 930 885 илјади денари. Во периодот јануари – декември 2023 година, според вкупниот обем на надворешнотрговската размена, Република Северна Македонија најмногу тргувала со Германија, Велика Британија, Грција, Кина и Србија.

Платен биланс. Во третиот квартал од 2023 година, во тековните трансакции со нерезиденти е остварен суфицит од 258,9 милиони евра, како резултат на суфицитот кај салдото на секундарниот доход и во размената на услуги. Кај финансиските трансакции со нерезиденти се остварени нето-одливи врз основа на портфолио-инвестиции и валути и депозити, а нето-приливи врз основа на трговски кредити, директни инвестиции и заеми.

За истиот квартал, остварениот суфицит во тековната сметка (241,3 милиони евра), како и нето-приливите од директни инвестиции (284,8 милиони евра), заеми (17 милиони евра) и портфолио-инвестиции (3,5 милиони евра), овозможува финансирање на нето-одливите остварени кај останатите компоненти на финансиската сметка (валути и депозити 512,6 милиони евра и трговски кредити 50,9 милиони евра) и зголемување на девизните резерви за 13,3 милиони евра. Девизните резерви на крајот на 2023 година изнесуваат 4.538,5 мил. евра.

Кредитната поддршка на домашната економија од страна на банките продолжува, но поумерено и во склад со очекувањата. Надворешната позиција на економијата овозможува девизните резерви да се одржуваат во сигурната зона. Сепак, неизвесноста и ризиците за светската и домашната економија на краток и на среден рок и понатаму се нагласени, а војните во Украина и Блискиот Исток и натаму се главен извор на нарушување, особено на пазарите на енергија и прехранбени производи.

Винер лајф и во услови на неповолни економски состојби, успеа да ја задржи довербата кај граѓаните. Тие секогаш биле и ќе бидат примарен фактор во сите наши стратешки определби. Ваквиот пристап ни овозможи и во 2023 година да го зголемиме бројот на клиенти, кои ни ја укажаа довербата и станаа корисници на нашите производи за животно осигурување.

Деловната политика и цели на Друштвото

Друштвото ја заснова својата деловна политика врз основа на статутот на Друштвото, Законот за супервизија на осигурување и други законски и подзаконски акти кои ја регулираат осигурителната дејност во Република Македонија. Целта на деловната политика на Друштвото е да се позиционира на осигурителниот пазар како современа и пазарно ориентирана компанија, која нуди комплетни услуги за животно осигурување со беспрекорни стандарди и содржини.

Темелите на деловната политика се засновани на следниве основни принципи:

- Континуирано следење и примена на законските норми и регулативи;
- Одговорност и исполнување на обврските кон осигурениците;
- Навремено дејствување и решавање на штети;
- Ефикасност, прецизност и подготвеност да се одговори на потребите на клиентот;
- Управување со ризиците;
- Транспарентност во работењето и континуитет во комуникацијата со надлежните органи и институции;
- Почитување на насоките и упатствата и навремено известување на органите на управување и акционерот на Друштвото;
- Актуарско проценување на техничките резерви и нивно издвојување согласно законските прописи и актите на Друштвото;
- Проширување на кадарот со стручни лица, подобрување на професионалната етика и морална одговорност кај вработените;
- Запознавање на јавноста со класите на осигурување преку маркетинг промоции;
- Следење на новите дигитални можности со цел да се оптимизираат услугите на клиентите.

При креирањето на деловната политика и план за наредните години Друштвото секогаш ги има во предвид основните цели од стратегијата за развој:

- раст на премија
- профитабилност (одржливост)
- поврат на капиталот (ROE)
- иновативност
- ефективно управување со трошоците
- конзервативно инвестирање.

Опис на работењето по одделни класи на осигурување

Акционерското друштво за осигурување ВИНЕР ЛАЈФ – Виена Иншуренс Груп Скопје работи со подолу дадените осигурителни класи:

- Осигурување од последици на несреќен случај - незгода (класа 01)
- Здравствено осигурување (класа 02)
- Осигурување на живот (освен она наведено во точки 20-23 согласно член 5 став 1 од Законот за супервизија на осигурувањето), што опфаќа осигурување во случај на доживување, осигурување во случај на смрт, мешано осигурување на живот, рентно осигурување и осигурување на живот со поврат на премии (класа 19)
- Осигурување на живот во врска со удели во инвестициски фондови (класа 21)

Главни категории на приходи и расходи на Друштвото

Премија од осигурување

2023	Бруто полисирана премија	Промена во бруто резерви за преносни премии	Пренесена премија на реосигурителите	Промена во резерви за преносна премија на реосигурителите	Нето приходи од премија за осигурување
Осигурување живот	470.864	-	(24.759)	-	446.105
Дополнително осигурување	22.211	(237)	(792)	(57)	21.125
Вкупно премии	493.075	(237)	(25.551)	(57)	467.230

Премија од осигурување (продолжува)

2022	Бруто полисирана премија	Промена во бруто резерви за преносни премии	Пренесена премија на реосигурителите	Промена во резерви за преносна премија на реосигурителите	Нето приходи од премија за осигурување
Осигурување живот	379.536	-	(24.094)	-	355.442
Дополнително осигурување	20.116	(243)	(747)	134	19.260
Вкупно премии	399.652	(243)	(24.841)	134	374.702

Бруто полисираната премија за 2023 година е за 23.4% повисока во однос на минатата година, пред се како резултат на зголемена премија од договори за животно осигурување во поврзани со удели во инвестициски фондови кои бележат пораст од 30.7%, како и зголемена премија од договори за животно осигурување кај одобрени кредити.

Приходи од вложувања

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Приходи од камати од орочени депозити во банки	4.922	4.076
Приходи од камати од државни записи и државни обврзници	30.418	26.735
Вредносно усогласување (нереализирани добивки, сведување на објективна вредност)	89.818	-
Реализирани добивки од финансиски вложувања	546	1.699
Останато	23	29
Вкупно приходи од вложувања	125.727	32.539

Промени во математичката резерва, нето од реосигурување

	2023	2022
Математичка резерва за годината	39.715	40.028
Пренесен дел за реосигурителот	(10.695)	(12.109)
	29.020	27.919
Математичка резерва, каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот	233.690	81.928
	262.710	109.847
	109.847	226.232

Инвестициите во корист на Unit Linked животно осигурување се целосно покриени со бруто математички резерви коишто на датумот на првично признавање се признаваат во билансот на успех. Последователно, сите промени во математичките резерви кои се однесуваат на договорите за животно осигурување поврзано со Unit Linked полиси (полиси каде осигуреникот го презема инвестицискиот ризик) се признава во билансот на успех како приход или трошок од вредносно усогласување на вложувањата.

Административни трошоци и трошоци за стекнување

	2023	2022
Провизија	130.940	79.634
Бруто плати за вработените во внатрешна продажна мрежа	8.179	6.341
Останати трошоци за стекнување	1.434	1.379
Нето промена во одложените трошоци за стекнување (+/-)	(24.873)	(4.541)
Вкупно трошоци за стекнување	115.680	82.813
Амортизација на мат. и нематеријални средства	2.615	2.617
Бруто плати и надоместоци	28.258	26.195
Трошоци за услуги на физички лица кои не вршат дејност	3.660	3.337
Трошоци за услуги	13.732	19.061
Материјални трошоци	2.759	3.785
Трошоци за резервирање и други трошоци	5.195	4.139
Вкупно административни трошоци	56.219	59.134
Вкупно	171.899	141.947

Административни трошоци и трошоци за стекнување (продолжува)

Вкупните трошоци се зголемени за 21.1% во споредба со претходната година, при што гледано по категории, најголемо е зголемувањето во трошоците за стекнување како резултат на растот на портфолиото. Имено најголем раст е постигнат во продажбата преку дистрибутивните канали каде целата провизија се плаќа однапред. Инаку зголемени износи на продажба се постигнати и преку останатите канали.

Трошоци за штети

	€ 2023	€ 2022
Бруто исплатени штети	113.832	102.594
Бруто исплатени штети – дел за реосигурување/ретроцесија	(9.744)	(10.341)
Промени во бруто резервите за штети	986	2.743
Промени во бруто резервите за штети – дел за реосигурување	(276)	(832)
Нето трошоци за штети	104.798	94.164

Трошоци од вложувања

	2023	2022
Трошоци за камати		
Вредносно усогласување (нереализирани загуби, сведување на објективна вредност)	-	33.272
Реализирани загуби од финансиски вложувања	386	708
Останато	59	1.797
Вкупно трошоци од вложувања	445	35.777

Во 2023 вредноста на вложувањата во инвестициски фондови беше во постојан пораст. Нереализираната загуба во износ од 33.272 илјади МКД во 2022 е резултат на намалувањето на вредноста на вложувањата во инвестициски фондови. Сите останати трошоци ид инвестирање се намалени во 2023.

Добивка / загуба пред оданочување

	2023	2022
Добивка пред оданочување	38.549	29.500
Данок од добивка	(3.968)	(2.923)
Нето добивка	<u>34.581</u>	<u>26.577</u>

Добивката остварена пред оданочување во 2023, е значително повисока во однос на добивката остварена во минатата година. Винер лајф и во услови на неповолни економски состојби, оствари значаен пораст во Бруто полисирана премија споредено со претходната година и го зголеми бројот на клиенти.

Структура на средствата и обврските во билансот на состојба по категории

Нематеријални средства

	<u>Софтвер</u>	<u>Вкупно</u>
Набавна вредност		
На 1 јануари 2023	37.446	37.446
Зголемување	4.751	4.751
На 31 декември 2023	<u>42.197</u>	<u>42.197</u>
Амортизација		
На 1 јануари 2023	33.489	33.489
Амортизација за годината	1.677	1.677
На 31 декември 2023	<u>35.166</u>	<u>35.166</u>
Неотпишана вредност		
На 1 јануари 2023	3.957	3.957
На 31 декември 2023	<u>7.031</u>	<u>7.031</u>

Нематеријални средства (продолжува)

	<u>Софтвер</u>	<u>Вкупно</u>
Набавна вредност		
На 1 јануари 2022	34.999	34.999
Зголемување	2.447	2.447
На 31 декември 2022	<u>37.446</u>	<u>37.446</u>
Амортизација		
На 1 јануари 2022	31.993	31.993
Амортизација за годината	1.496	1.496
На 31 декември 2022	<u>33.489</u>	<u>33.489</u>
Неотпишана вредност		
На 1 јануари 2022	3.006	3.006
На 31 декември 2022	<u>3.957</u>	<u>3.957</u>

Опрема

	<u>Опрема и мебел</u>	<u>Вкупно</u>
Набавна вредност		
На 1 јануари 2023	15.934	15.934
Зголемување	1616	1616
Намалување	(587)	(587)
На 31 декември 2023	<u>16.963</u>	<u>16.963</u>
Амортизација		
На 1 јануари 2023	13.869	13.869
Амортизација за годината	937	937
Намалување	(587)	(587)
На 31 декември 2023	<u>14.219</u>	<u>14.219</u>
Неотпишана вредност		
На 1 јануари 2023	2.065	2.065
На 31 декември 2023	<u>2.744</u>	<u>2.744</u>

Опрема (продолжува)

	Опрема и мебел	Вкупно
Набавна вредност		
На 1 јануари 2022	15.257	15.257
Зголемување	677	677
Намалување	-	-
На 31 декември 2022	15.934	15.934
Амортизација		
На 1 јануари 2022	12.748	12.748
Амортизација за годината	1.121	1.121
Намалување	-	-
На 31 декември 2022	13.869	13.869
Неотпишана вредност		
На 1 јануари 2022	2.509	2.509
На 31 декември 2022	2.065	2.065

Вложувања

Должнички хартии од вредност и удели

	2023	2022
Вложувања во инвестициски фондови	841	198
Државни обврзници	850.231	792.302
	851.072	792.500

Финансиски вложувања кај кои осигуреникот го презема инвестицискиот ризик

	2023	2022
Финансиски вложувања кај кои осигуреникот го презема инвестицискиот ризик (некотирани)	745.211	511.524
	745.211	511.524

Депозити, земени и останати пласмани

	2022	2022
Орочени депозити во домашни банки	213.500	221.500
Останати заеми	1.517	2.205
	<u>215.017</u>	<u>223.705</u>

Побарувања по основа на осигурување и останати побарувања

	2023	2022
Побарувања произлезени од договори за осигурување	28.858	22.832
Побарувања по основ на финансиски вложувања	842	440
Останати побарувања	12.418	10.420
	<u>42.118</u>	<u>33.692</u>
Исправка на вредноста на побарувањата по основа на осигурување и останати побарувања	(14.786)	(10.794)
Побарувања по основа на осигурување и останати побарувања намалени за исправка на вредноста	<u>27.332</u>	<u>22.898</u>

Старосната структура на побарувањата е прикажана како што следи:

	Бруто вредност	Исправка на вредноста	Сегашна вредност	% на исправка
Недоспеани	-	-	-	-
0-30 дена	16.519	6.428	10.091	39%
31-60 дена	5.651	3.063	2.588	54%
61-120 дена	3.418	2.646	773	77%
121-270 дена	2.256	1.698	558	75%
271-365 дена	371	309	62	83%
Над 365 дена	642	642	0	100%
31 декември 2023	<u>28.857</u>	<u>14.786</u>	<u>14.072</u>	51%

Побарувања по основа на осигурување и останати побарувања (продолжува)

Доспеаните побарувања поврзани со Unit-linked со 31.12.2023 изнесуваат 13.047 ил. МКД за нив се врши 100% исправка поради спецификите на производот, бидејќи бруто полисираната премија се признава со потпишување на договорот за осигурување, а математичките резерви се признаваат кога средствата се наплаќаат и потоа се инвестираат.

Останатите побарувања не се доспеани, ниту оштетени:

	Бруто вредност	Исправка на вредност	Сегасна вредност
Недоспеани	64.579	-	64.579
На 31 декември 2023	64.579	-	64.579

Парични средства и парични еквиваленти

	2023	2022
Парични средства во благајна	5	1
Парични средства во домашни банки	53.827	40.824
	53.832	40.825

Резерви по договори за осигурување и средства од реосигурување

	2023			2022		
	Бруто	Реосигурување	Нето	Бруто	Реосигурување	Нето
Математичка резерва	755.211	(121.834)	633.377	715.515	(111.138)	604.377
Математичка резерва – трансфер на портфолио	1.940	-	1.940	1.920	-	1.920
Математичка резерва, каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот	745.224	-	745.224	511.535	-	511.535
Преносна премија	6.272	(423)	5.849	6.034	(480)	5.554
Резерви за штети	21.130	(1.928)	19.202	20.144	(1.651)	18.493
	1.529.777	(124.185)	1.405.592	1.255.148	(113.269)	1.141.879

Останати обврски

	2023	2022
Останати обврски од непосредни работи на осигурување	48.399	47.559
Обврски по основ на земени кредити од банки	-	-
Останати обврски	10.815	9.061
	59.214	56.620

Капитал и резерви

	2023	2022
Запишан капитал	356.934	356.934
Ревалоризациона резерва	-	-
Останата ревалоризациона резерва	-	-
Останата резерва	-	-
Добивка – загуба за тековен период	38.549	26.577
Пренесена добивка - загуба	(72.794)	(99.372)
	322.689	284.139

На 31 декември 2023 година акционерскиот капитал се состои од 5.800 обични акции со номинална вредност од 1.000 еур по акција. Имателите на обични акции имаат право на дивиденда кога ќе биде објавена и имаат право на еден глас на Собрание на Друштвото за еквивалент од 1 обична акција.

Друштвото е во целосна сопственост на Vienna Insurance Group AG Wiener Versicherung Gruppe.

Управување со ризици

Управувањето со ризиците во ВИНЕР ЛАЈФ – Виена Иншуренс Груп АД Скопје има клучно значење во остварувањето како на целите за наредната година, така и на долгорочните цели. Ризиците од вршењето на осигурителната дејност, ликвидносниот ризик, оперативниот ризик и пазарниот ризик се дел од севкупната збирка на ризици во работењето на Друштвото. За сите идентификувани ризици Друштвото воведува и применува политики, процедури и/или техники за управување со тие ризици.

Друштвото носи годишна политика за управување со ризици со која се утврдени методологиите и инструментите преку кои се контролираат, управуваат и ублажуваат ризиците и се промовираат здрави практики за управување со ризиците во Друштвото.

Управниот Одбор на Друштвото има примарна задача да обезбеди друштвото да работи согласно со правилата за управување со ризик согласно Законот за супервизија на осигурување и другите закони кои ја регулираат материјата за управување со ризици, да врши контрола над ризиците од работењето на Друштвото и да презема мерки за управување со ризиците.

Друштвото е изложено на ризици од финансиска природа преку финансиските средства, финансиските обврски, средствата од реосигурување и обрските за реосигурување. Поконкретно, главен финансиски ризик е дека приливите по основ на финансиски средства нема да бидат доволни за да се подмират обврските кои произлегуваат од договорите за осигурување. Финансиските ризици ги опфаќаат пазарните ризици и ликвидносниот ризик.

Целта на Друштвото е да ги усогласи обврските по основ на договорите за осигурување со средства со ист или сличен ризик. Ова му обезбедува на Друштвото сите достасани обврски редовно да ги исплаќа.

Финансиските вложувања поврзани со Unit-linked полисите, се регулирани со договор помеѓу ВФП Фонд Менаџмент АД Скопје и Винер Лајф како и помеѓу Генерали Фонд Менаџмент АД Скопје и Винер Лајф. Друштвото управува со поврзаните ризици преку редовни месечни извештаи, кои се следат и разгледуваат од страна на Друштвото, како и од VIG Asset Management. Овие извештаи на редовна основа ја објавуваат разликата помеѓу претходно договорениот параметар (Dow Jones/Eurostock 50) и актуелната вредност на фондот. Во случај на недоволна ефикасност/незадоволителни резултати, Друштвото го задржува правото да го прекине издавањето на ваков тип на полиси.

Ризик од осигурување

Главната осигурителна активност на Друштвото претпоставува ризик од загуба од лица или организации кои што се директно изложени на ризикот. Овие ризици може да се однесуваат на здравје, незгода или останати ризици што може да произлезат од осигурени настани. Друштвото е изложено на неизвесноста поврзана со времето на настанување, зачестеноста и тежината на штетите што произлегуваат од тие договори.

Управување со ризикот од осигурување

Управувањето со ризикот од договори за осигурување зависи од веројатноста за настанување на смрт, калкулирана во таблиците за смрт. Осигурените настани се случајни и нивниот број и висина ќе варира во зависност од степенот на воспоставените статистички техники. Поголемото портфолио на слични договори покажува помала варијабилност во настанувањето на ризикот. Клучните ризици поврзани со овие договори се поврзани со осигурувањето, конкуренцијата, искуството со штети и евентуалноста осигурениците да преувеличат или измислат штета.

Стратегија за прием во осигурување

Стратегијата на Друштвото за прием во осигурување е да се постигне дисперзија со што би се обезбедило избалансирано портфолио и кое се базира на големо портфолио со слични ризици во текот на повеќе години, со што се намалува променливоста на резултатот. Процедурите за прием во осигурување се дизајнираат на начин кој ќе овозможи мерење на ризикот кај секој поединечен клиент. Според стратегијата за прием во осигурување се одбиваат потенцијалните клиенти кај кои постои зголемена извесност за штетен настан или им се пресметува зголемена премија на клиентите кои можат да се прифатат со зголемен ризик.

Стратегија за математичка резерва

Математичката резерва е пресметана поединечно за секој договор врз основа на нето проспективна метода за ризико осигурување и нето проспективна метода со цилимеризација за мешовито осигурување.

Стратегија за реосигурување

Друштвото реосигурува дел од ризиците за осигурување за да ја контролира својата изложеност кон загуби и за да ги заштити изворите на капитал. Друштвото има пропорционални договори за реосигурување за да ја намали нето изложеноста.

Коефициент на штети

Друштвото активно го следи коефициентот на штети и активно превзема соодветни мерки за намалување на ризиците доколку овој коефициент кај ризико производитите го надмине износот од 50% од осигурителната премија.

Усогласеност на средствата и обврските

Законот за супервизија на осигурувањето пропишува одредени лимити во однос на политиката за усогласување на средствата и обврските на Друштвото. За договорите за осигурување целта е да се одберат средства чиј рок и износ при достасување ќе биде усогласен со очекуваните парични одливи по основ на настанатите штети по тие договори. Друштвото е должно во секое време да располага со соодветен капитал во однос на обемот на работа и класите во рамки на кои врши работи на осигурување, како и ризиците на кои е изложено при вршење на тие работи. Капиталот на друштвото за осигурување во секое време треба да биде барем еднаков на потребното ниво на маргината на солвентност.

Ризик на ликвидност

Ризикот на ликвидност претставува ризик дека едно лице ќе се соочи со тешкотии при обезбедувањето на средства за да ги подмири паричните обврски што произлегуваат од финансиските инструменти. Ризикот на ликвидност може да произлезе или од неможноста да се продадат финансиски средства во најкус можен рок по нивната објективна вредност; или неспособност на подмирување на обврските кои произлегуваат од договорите; или пак обврските за осигурување доспеале порано за исплата од очекувањето; или пак неспособност да генерира парични средства според предвидувањата. Најголемиот ризик од ликвидност со кој се соочува Друштвото се дневните барања за расположливите парични средства во однос на појавата на штети од договорите за осигурување.

Управување со ризикот на ликвидност

Друштвото работи на начин кој овозможува во секое време да ги намира пристигнатите долгови (ликвидност) и редовно да ги покрива сите свои обврски (солвентност). Земајќи ги во предвид природата, обемот и комплексноста на финансиските активности кои ги врши, како основен метод за управување со ликвидносниот ризик, друштвото го применува методот за управување на активата.

Кредитен ризик

Кредитниот ризик претставува сметководствена загуба што би била признаена доколку договорната странка не ги исполни договорените обврски.

Управување со кредитниот ризик

За да ја контролира изложеноста на кредитниот ризик, Друштвото редовно врши проценка на финансиската состојба на овие странки. Заради потребата за адекватно управување со кредитниот ризик, Друштвото врши класификација на сите активни билансни побарувања степенот на кредитен ризик кој произлегува од истите во категории на ризик на начин и во согласност со критериумите утврдени со регулативата на Агенцијата за супервизија во осигурувањето, односно, со регулативата која се однесува на управувањето со овој вид ризик. Врз основа на класификацијата на сите билансни активни позиции, друштвото врши исправка на вредноста, односно издвојува посебна резерва во рамките на законски утврдените граници.

Пазарен ризик

Пазарен ризик е веројатноста да се оствари загуба од финансиските инструменти како последица на промена во каматните стапки, валутните курсеви, цените, индексите и/или други пазарни фактори кои влијаат на вредноста на финансиските инструменти. Како највлијателни компоненти на овој вид ризици можат да се издвојат каматниот ризик, валутниот ризик и ценовниот ризик.

Каматен ризик

Каматниот ризик произлегува од средствата и обврските кои се чувствителни на промените во рочната структура на каматните стапки или волатилноста на каматните стапки. Каматниот ризик е веројатноста да се остварат загуби поради промена на каматните стапки. Изложеноста на Друштвото на каматен ризик првенствено произлегува од портфолиото на вложувања (орочени депозити и должнички хартии од вредност). Според раководството на Друштвото должничките финансиски средства се изложени на каматен ризик, со оглед на фактот дека најголем дел од нив се со фиксна камата (државни обврзници). Краткорочните обврски за осигурување и реосигурување не се директно осетливи на пазарните каматни стапки бидејќи се недисконтирани и се некаматносни.

Управување со каматниот ризик

Стратегијата за инвестирање ги дефинира условите, барањата, лимитите и процесите за инвестирање во различни класи на средства.

Валутен ризик

Валутниот ризик произлегува од промените во односите на размена или нестабилноста на курсевите на валутите. Валутниот ризик е веројатноста да се остварат загуби кај билансните позиции поради промена на валутните курсеви и/или неусогласеноста на активата, пасивата и вонбилансните ставки во иста валута. Друштвото е изложено на валутен ризик преку трансакциите во странска валута и преку средствата и обврските во странска валута.

Управување со валутниот ризик

За да го избегне ризикот од негативното влијание на промената на девизните курсеви, Друштвото има средства и обврски во евра кои се труди да ги одржува балансирано. Воедно, Друштвото ги следи макроекономските индикатори што би можеле да влијаат на неговата изложеност на странска валута, пред се на еврото. Управувањето со валутниот ризик се остварува преку балансирање на активата и пасивата на Друштвото во различни валути во однос на обемот, рокот и структурата на осигурителните полиси.

Ценовен ризик

Друштвото е изложено ценовен ризик најмногу поради вложувањата во хартии од вредност расположливи за продажба.

Управување со ценовниот ризик

Како основен метод за управување со ценовниот ризик се користи системот на лимити кои друштвото ги применува во согласност со политиката на инвестиции. Трансакциите поврзани со вложувањата се авторизирани од раководството на Друштвото и одобрени од VIG Group.

Оперативен ризик

Оперативен ризик претставува ризик од загуба кој настанува како резултат на неадекватни внатрешни процеси или процеси во кои има пропусти (неефективни и/или неефикасни процеси), од човечки или системски грешки, или како резултат на надворешни настани.

Управување со оперативниот ризик

Пристапот на Друштвото е активно да управува со оперативниот ризик, и тоа преку два главни вида на активности:

- Решавање: сите активности кои имаат за цел да го намалат влијанието, да го спречат случувањето на загуби или активно да управуваат со веројатноста и/ или намалување на степенот на претрпени штети кога се случуваат загуби.
- Трансфер: сите активности кои имаат за цел да го пренесат ризикот на трета страна и, за возврат, да го трансферираат финансиското влијание/ загуба. Главен инструмент за трансферирање на поголемите ризици кои не може да се контролираат е преку политики за осигурување и стандардизирани договори (како што е договорот за ниво на услуги).

Друштвото управува со оперативните ризици преку обезбедување на ресурси за справувањето со овие ризици, пропишување на интерни правила и процедури и воспоставување на системи на контроли каде се дефинираат одговорности поврзани со лоцираните ризици кај различни функции во Друштвото и правила и одговорности за постапување на вработените.

Опис на претходниот и идниот развој на друштвото, активностите во делот на истражувањето и развојот

Во Република Северна Македонија, свеста на граѓаните во однос на осигурувањето, а особено во однос на животното осигурување и осигурителното покривање, иако во постојан пораст, се уште се ниско развиени.

Граѓаните вообичаено користат задолжителни услуги, како што е осигурувањето од автомобилска одговорност, а од доброволните услуги најчесто користат КАСКО осигурување, осигурување од несреќен случај (незгода) и здравствено осигурување при патување кои се дел од неживотното осигурување, додека животното осигурување е присутно во мал број.

Сепак бројот на продадени полиси за животното осигурување расте. Според податоците објавени од Агенцијата за супервизија на осигурувањето, во 2023, се потпишани 74.751 нови договори, (63.253 нови договори 2022).

Најголемо учество во вкупното животното осигурување и понатаму има осигурувањето живот со штедна компонента кое нуди покривање на ризик од смрт, а на истек на договорот осигуреникот си ги враќа вложените пари како да ги штедел. И покрај евидентниот раст, животното осигурување во земјава е под просекот во регионалното опкружување и далеку помалку од европскиот просек. Акционерското друштво за осигурување ВИНЕР ЛАЈФ – Виена Иншуренс Груп Скопје и понатаму се стреми да го промени тоа и да ја подигне свеста на граѓаните во однос на животното осигурување преку постојан маркетинг и понуда на поволни, интересни и корисни осигурителни производи.

Со цел да го зголеми своето пазарно учество, ВИНЕР ЛАЈФ – Виена Иншуренс Груп Скопје и во 2023 година се фокусираше на унапредување на сопствената мрежа за продажба и развој на нови производи, одржа обука во организација на сопствениот тренинг центар за практики како да се стане добар продавач со цел да обучи и аквизира потенцијални вработени, како и континуирана соработка со посредниците за осигурување на македонскиот пазар и банките како специфичен канал за дистрибуција. Понатамошното зајакнување на соработката со банкарскиот сектор имаше значително влијание во развојот на компанијата во 2023 година. Ова ќе остане стратешка ориентација на компанијата и во иднина и ќе се смета за еден од најважните столбови за идниот развој.

Други податоци релевантни за работењето на Друштвото

Друштвото и понатаму посветено ќе продолжи да работи на воспоставување и одржување коректен и професионален однос со клиентите, обезбедувајќи им доверба, безбедност и можност за проширување на нивното знаење во областа на осигурувањето, како и да ги задоволи нивните потреби преку своите стручни служби и кадри.

Стручниот тим на Винер Лајф е составен од 33 стручни и обучени професионалци, заклучно со 31 декември 2023 година. Составен е од 4 вработени со звање магистер на науки, 20 вработени со високо образование и 9 (девет) вработени со средно образование.

Деловната етика и постојано унапредување на интерните акти ќе придонесат за успешен развој и работење на Друштвото како целина, што ќе овозможи поквалитетни услуги, односно порастот на продажбата.

Како потврда на успешното работење на Друштвото е неговата реализација на поставените цели и остварување на планираниот финансиски резултат.

Имено, Друштвото ја завршува деловната 2023 година со 21,5% повисока од планираната бруто полисирана премија или изразена во износи реализирано за 2023 година: 493.075 т. МКД во однос на планираниот износ од 399.652 илјади. МКД.

Добивката остварена во 2023 година е за 90% поголема во однос на планираните износи. Планираната бруто-добивката на Друштвото за 2023 изнесува 20.167 илјади. МКД додека реално остварената изнесува 38.550 илјади. МКД.

Во текот на деловната година друштвото работеше на унапредување на организација на работа подобрување на интерните контроли. Донесени нови или изменети и дополнети се повеќе интерни акти (стратегии, политики и др.) со кои се однесуваат на различни аспекти на работењето (информациска сигурност, управување со ризици, финансиско работење и др.).

Правилник за систематизација и организација на работните места на Акционерското Друштво за осигурување ВИНЕР ЛАЈФ – ВИГ Скопје: Главна цел на промените на Правилникот за систематизација и организација на работните места на Акционерското Друштво за осигурување ВИНЕР ЛАЈФ – ВИГ Скопје во текот на 2023 година е доуредување на внатрешната организација на Друштвото и имплементирање на концептот за управување со ризици во целокупната структура на Друштвото. Друштвото ја следи својата изложеност на ризици, како во однос на барањата пропишани со Законот за супервизија на осигурување, така и во однос на друга регулатива и групациските политики, но и општо заради успешно работење на Друштвото. Концептот на управување со ризици вграден во овој Правилник има за цел ризиците со кои се соочува Друштвото да се адекватно идентификувани, анализирани, мониторираани, да се преземаат активности за минимизирање на влијанието на ризикот и соодветни известувања поврзани со ризиците. Задолжени за имплементација на концептот во Друштвото се сите сектори и самостојните работни места, кои секој во својот домен, се должни да ги преземаат потребните активности, во координација со надлежните лица и со Управниот Одбор на Друштвото.

Други податоци релевантни за работењето на Друштвото (продолжува)

Правилник за сметководствени политики: Ажурирање на одредбите кои се однесуваат на примена на годишни стапки на амортизација при набавка на нематеријални и материјални средства.

Процедура за грижа на клиенти: Процедурата за грижа на клиенти има за цел да го уреди корпоративниот пристап во комуникацијата на Друштвото со неговите клиенти во различни фази од релацијата друштво-клиент.

Правилник за прием, обработка и ликвидација на штети: Во текот на годината интерниот правилник кој го регулира постапувањето на друштвото во однос на штетите беше променет во два наврати. Главни причини за промените беа доуредувања на постапката и процесот на прием и обработка на штети и начинот на одлучување и комуникација со осигуреникот/клиентот за примено барање за надомест на штета, како и усогласување на истиот со Правилникот за минималните барања за прием, обработка, резервација и исплата на барање за надомест на штета и/или осигурен износ во функција на подобра заштита на правата на осигурениците донесен од АСО.

Воедно, во текот на деловната 2023 година друштвото донесе и голем број други интерни акти (стратегии, политики, програми и др.) со кои се регулираат различни аспекти во работењето (информациска сигурност, управување со ризици, реосигурување, финансиско работење, и др.), во функција на остварување на дејноста на работењето и постапување во согласност со барањата на националната регулатива и на групацијата на која друштвото припаѓа.

Правни и економски податоци на друштвото со неговата матична компанија

Матично претпријатие и краен сопственик на Друштвото

Друштвото е подружница и е во целосна сопственост на Vienna Insurance Group AG Wiener Versicherung Gruppe.

Трансакции со матично претпријатие

Состојба на крајот на годината и трансакции во текот на годината со VIENNA INSURANCE GRUP AG Wiener Versicherung Gruppe во врска со годишниот трошок за хостирање и одржување за користење на VIG системите, како софтверот SAP New GL. Трансакциите и салда се следниве:

	2023	2022
Обврски	2.393	3.284
Трошоци со ДДВ	8.426	4.505

Трансакции со поврзани страни - подружници на Матичното претпријатие

Состојбата на крајот на годината и трансакциите со подружниците на Матичното претпријатие по основ на реосигурување во текот на годината биле како што следи:

	2023	2022
Побарувања		
Вкупни побарувања од реосигурителите	34.342	26.406
Обврски		
Обврски по основ на реосигурување	69.878	27.448
Обврски по основ на премија за реосигурување – депозитна премија	110.288	114.604
Резерви		
Резерва за пренесена премија – дел за реосигурителите	423	480
Резерва за бруто математичка резерва – дел за реосигурителите	121.833	111.138
Резерва за штети – дел за реосигурителите	1.928	1.651
Приходи и трошоци		
Бруто полисирана премија предадена на реосигурителите	(25.551)	(24.842)
Промена во резерва за пренесена премија – дел за реосигурителите	(57)	134
Провизии и надомести по основ на реосигурување	2.597	(71)
Бруто исплатени штети - дел за реосигурителите	9.744	10.341
Промена во резерва за штети – дел за реосигурителите	276	832
Промена во резерва за бруто математичка резерва – дел за реосигурителите	10.695	12.109
Трошоци за камати по депозитна премија	(25.148)	(2.606)

Трансакции со поврзани лица (продолжува)

Трансакции со поврзани страни - подружници на Матичното претпријатие (продолжува)

Состојба на крајот на годината и трансакции со подружници на матична компанија поврзани со трансфер на портфолио и изнајмување на простории

На 1 јануари 2015 беше извршен трансфер на осигурителното портфолио за животното осигурување од Акционерското друштво за осигурување и реосигурување МАКЕДОНИЈА на Акционерското друштво за осигурување Винер Лајф.

За повеќе детали за трансфер на осигурителното портфолио видете во белешка 20.

	2023	2022
Трошок по основ на закупнина и други услуги	2.643	2.577

Трансакции со поврзани лица (продолжува)

Трансакции со поврзани страни - подружници на Матичното (продолжува)

Состојба на крајот на годината и трансакциите со подружниците на матичното друштво поврзани со услуги што се обезбедени според проектни договори, лиценцирање и одржување на системот на осигурување

	2023	2022
Обврски по основ на ИТ услуги	1.108	19
Трошоци по основ на ИТ услуги	2.328	589

Трансакции со клучното раководство

Вкупните надомести на клучното раководство на Друштвото, вклучени во Административни трошоци (види белешка 11) се како што следува:

	2023	2022
Краткорочни користи за вработените	10.994	11.098
	10.994	11.098

Информации за членовите на органот на управување и надзорниот орган на друштвото и назначување на независен ревизор

Годината беше завршена со следниот состав на членови на Управниот Одбор:

Титула	Име и Презиме	Професија	Мандат до
Претседател	Дарко Дедиќ	Дипломиран Економист	16.03.2027
Член	Елена Јакимовска – Петровска	Дипломиран Економист	16.03.2027
Член	Милан Антоvски	Дипломиран инженер по електротехника	08.03.2024*

*Поднесена целокупна документација до АСО за продолжување на мандат

Надзорниот одбор го сочинуваат:

1. Г-дин Габор Лехел – Претседател на Надзорен одбор, државјанин на Република Унгарија
2. Г-дин Јоханес Гиртл – Член на Надзорен одбор, државјанин на Република Австрија
3. Г-ѓа Катерина Јанковиќ – Независен член на Надзорен одбор, државјанин на Република С. Македонија

Во текот на годината беа одржани 4 редовни седници на Надзорниот одбор. Редовното Годишно Собрание беше одржано на 15.05.2023 година.

На вонредно Собрание на АД за осигурување ВИНЕР ЛАЈФ – ВИГ Скопје кое се одржа на 31.07.2023 година беше назначен ревизорската куќа КПМГ Македонија ДОО, Скопје за надворешен ревизор на Годишната сметка и финансиските извештаи за 2023.

Правен статус и седиште на друштвото за осигурување и листа на класи на осигурување видови договори за осигурување

АД за осигурување ВИНЕР ЛАЈФ - Виена Иншуренс Груп Скопје ул. 11 Октомври бр. 25 кат 8, Скопје, на 11.01.2011 година е запишано во трговски регистар со решение бр. 30120110001399. Друштвото има добиено дозвола за работа со Решение бр.09-1376/9 од 17.12.2010 издадено од страна на Агенцијата за супервизија на осигурување.

Во истото решение се наведени класите за кои Друштвото има добиено дозвола за работа:

- класа 01 осигурување од незгода
- класа 19 осигурување на живот

Дополнително Друштвото има добиено дозвола за работа и со класите:

- класа 02 здравствено осигурување - 10.04.2013
- класа 21 осигурување на живот во врска со удели во инвестициски фондови - 03.09.2015.

Во текот на 2022, Друштвото ги склучи следните видови договори за осигурување:

- Детско осигурување - класа 01, 02, 19
- Мешано осигурување со повеќекратно плаќање - класа 01, 02, 19
- Мешано осигурување со еднократно плаќање - класа 01, 02, 19
- ЗД - класа 01, 02, 19
- Ризико еднократна уплата - класа 01, 02, 19
- Ризико повеќекратна уплата - класа 01, 02, 19
- Ризико месечна уплата – потрошувачки кредит - класа 01, 02, 19
- Без ризик еднократна уплата- класа 01, 02, 19
- Unit linked еднократна уплата - класа 01, 02, 21
- Unit linked повеќекратна уплата – 1 генерација - класа 01, 02, 21
- Unit linked повеќекратна уплата – 2 генерација - класа 01, 02, 21
- Unit linked повеќекратна уплата – со claw back провизија - класа 01, 02, 21
- Колективно осигурување – класа 19
- Групна полиса за ризико осигурување на кредити – класа 19

**Акционерско друштво за осигурување
ВИНЕР ЛАЈФ – Виена Иншуренс Груп Скопје**

Дарко Дедиќ
Претседател на Управен одбор

Милан Антовски
Член на Управен одбор

Елена Јакимовска - Петровска
Член на Управен одбор